

Protokol fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

torsdag den 3. december 2015 kl. 18.30 på Flensborghus

Til stede: Jon Hardon Hansen, Steen Schröder, Jens A. Christiansen, Christian Jürgensen, Bjarne Truelsen, Jens M. Henriksen, Peter Lynggaard Jacobsen, Viggo Jacobsen, Jytte Nickelsen, Udo Jessen, Birgit Jürgensen-Schumacher, Kirstin Asmussen, Randi Kuhnt, Tom Petersen, Manfred Nissen, Flemming Meyer, Rüdiger Schulze, Martin Lorenzen, Gerd Pickardt, Kirsten la Cour, Henrik Becker-Christensen

Afbud: Anders Kring, Jacob Ørsted, Bahne Bahnsen

Referent: Jette Hanisch

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer
2. Spørgetid
3. Godkendelse af protokollen af 13. oktober 2015
4. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
5. Meddelelser
6. Revideret samarbejdsaftale for Samrådet v/formandskredsen
7. Foreningernes og institutionernes tilbagemelding på arbejdet i arbejdsgruppen til styrkelse af det folkelige arbejde og fællesskabet
8. Orientering om implementeringskonference vedr. rammekonventionen i Berlin 26. november 2015
9. Status på arbejdet i styregruppen og kommunikationsnetværket
10. Eventuelt
11. Lukket møde

1. Valg af ordstyrer

Jens A. Christiansen vælges som ordstyrer. Foreslår, at jobbet som ordstyrer fra januar 2016 går på skift blandt forvaltningscheferne.

2. Spørgetid

Der er ingen spørgsmål.

3. Godkendelse af protokollen af 13. oktober 2015

Den udsendte protokol godkendes.

4. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Den udsendte dagsorden følges. Der er et punkt under lukket møde.

5. Meddelelser

Dansk Centralbibliotek:

- Biblioteket har haft givtige samtaler med SSF, SdU og Skoleforeningen, hvor man bl.a. drøftede flere samarbejdsmuligheder. De administrative ledere skal nu internt aftale, hvordan samarbejdet kan effektiviseres. Der er mange sammenfald, bl.a. med SSF omkring det kulturelle, og der er også mange sammenfald med Skoleforeningen. Bygningen Dansk Centralbibliotek er som bekendt ikke i den bedste stand, hvilket også er blevet drøftet med de tre andre foreninger, der var meget åbne over for yderligere samarbejdsmuligheder. Vi har haft mange gode samtaler, men vi behøver tid. Vi er nu i gang med nogle undersøgelser. Det tegner meget spændende og vi er meget forhåbningsfulde. DCB vil også gerne føre samtaler med de andre foreninger.

SSW:

- Fra 1.1.2016 får vi i landet ligestilling på biblioteksområdet, hvilket betyder yderligere tilskud på 70.000 € årligt. Der er også sket ændringer i "Landesverwaltungsgesetz" § 82, så dansk, tysk og plattysk er anerkendte forvaltningssprog i de områder, hvor mindretallene bor. Det betyder, at akt- og skriftstykker kan afleveres på vores eget sprog, og man skal ikke mere selv betale for en eventuel oversættelse. Derudover kommer der en ændring af børnehaveloven, så dansk og frisisk også fremover anerkendes som sprog, hvortil man kan få særlig støtte. Dette gælder naturligvis ikke for de danske børnehaver i forhold til det danske sprog, men kan få betydning for de danske børnehaver, der også bruger frisisk. Via forandringer i vores "Artikelgesetze" har vi nu fået en forankring i "Gemeindeverordnung", så fremover også kommunerne via deres amter i løbet af en valgperiode skal aflevere en mindretalsberetning, hvor de skal redegøre for, hvad de har gjort på mindretalsområdet.
- Applaus fra forsamlingen til SSW for de opnåede resultater.

6. Revideret samarbejdsaftale for Samrådet

Kirstin Asmussen opsummerer, at formandskredsen siden Sydslesvigkonferencen i januar har arbejdet med en ny samarbejdsaftale. Det har været et krævende arbejde med mange

møder og mange tilbagemeldinger fra de forskellige styrelser. I mandags kom man frem til et endeligt udkast til en samarbejdsaftale, som nu skal behandles i de forskellige styrelser, og den endelige samarbejdsaftale skal så gerne godkendes på samrådsmødet den 22. marts 2016. Skoleforeningen har nu udsendt en pressemeddelelse, hvor man "glæder sig over en ny samarbejdsaftale i Samrådet". Dette har givet anledning til en del irritation, idet der jo stadig kun er tale om et udkast.

Peter Lynggaard Jacobsen: Tror, pressemeddelelsen er godt ment, men det er lidt et udtryk for mangel på empati, da vi jo ikke er færdige endnu. Det ville være godt, hvis Skoleforeningen ville trække pressemeddelelsen tilbage og Samrådet så i fællesskab udsendte en pressemeddelelse.

Udo Jessen: Samarbejdsaftalen har været undervejs i lang tid og været omtalt i Flensborg Avis. Vi udtrykker vores glæde, hvad andre også har gjort. Der står, det er et udkast, der først skal godkendes, der står kun noget, der ligger inden for det papir, vi har på bordet i dag. Vi har leveret et godt stykke arbejde, for os er det et glædesbudskab.

Peter Lynggaard Jacobsen: Tror også, det er ment på den måde, men det kan også forstås på anden måde, idet meddelelsen i alt væsentlighed indeholder de punkter, Skoleforeningen prioriterede. Er også lidt irriteret over, at Flensborg Avis altid citerer Udo Jessen og Jon Hardon Hansen, idet der jo også er andre med i formandsgruppen. Vi bør udsende en fælles pressemeddelelse.

Kirsten la Cour har som repræsentant for SSFs tilsluttede foreninger deltaget i arbejdet i formandsgruppen. Har det rigtig dårligt med, at den gode ånd, arbejdet i formandsgruppen er foregået i, ikke kommer frem i pressemeddelelsen, nemlig at man i fællesskab søger at løse den opgave, vi har fået og sagt ja til. Beklager på den baggrund, at én af organisationerne har udsendt en pressemeddelelse. Hvis den kan trækkes tilbage, burde man gøre det. Hvis ikke, bør der udsendes en fælles pressemeddelelse.

Jon Hardon Hansen er meget forundret over, at Skoleforeningen går enegang, især fordi vi har været fælles om at udarbejde et fælles udkast. Det er meget usolidarisk overfor de andre medlemmer af formandsgruppen. Vi har haft et godt og konstruktivt arbejde i formandsgruppen og har overvundet en krise, og i mandags landede vi et udkast til en samarbejdsaftale, der nu skal behandles i de enkelte styrelser og endelig vedtages på mødet den 22. marts. Er også skuffet over, at man udsender en pressemeddelelse, der faktisk ikke er korrekt. Vi har ikke vedtaget en samarbejdsaftale, men er kun blevet enige om et udkast. Vi har altid været ligeberettigede i Samrådet og er det ikke kun fremover, og det er heller ikke korrekt, at Samrådets formand varetager repræsentative opgaver på det danske mindretals vegne. Vi har talt om, at Samrådets formand varetager visse repræsentative opgaver i forbindelse med Sydslesvigudvalgets besigtigelsestur, budgetkoordineringen og i forbindelse med visse officielle sammenhænge, som f.eks. et Dronningebesøg. Der mangler også det nye i, at sekretariatet fremover permanent skal ligge på Flensborghus. Det er også underligt, at Flensborg Avis ikke ringer til Samrådets formand, men kun til Udo og mig. Vi bakker op om, at Samrådet formulerer en fælles pressemeddelelse, der fremstiller sagen korrekt. Hvis dette ikke kan ske, vil jeg sætte dette udkast på standby og indkalde til et nyt formandsgruppemøde, for i januar at drøfte, om vi mener det samme med det, vi er blevet enige om i udkastet til ny samarbejdsaftale.

Gerd Pickardt: Gik ud fra, at der efter pressemeddelelsen fra Skoleforeningen også kom meddelelser fra de øvrige foreninger, hvilket dog ikke skete. Det er meget uheldigt med denne enegang og helt uholdbart.

Peter Lynggaard Jacobsen: Fornemmer, at Udo Jessen er parat til at vi udsender en fælles pressemeddelelse.

Udo Jessen synes det hele er lidt overdrevet. Mandag aften blev vi fuldstændig enige om et fælles stykke papir, og Skoleforeningen syntes, at det gode budskab skulle ud. Det har også stået i avisen, at Skoleforeningen har prioriteret andre ting end SSF, og Biblioteket har sikkert en anden prioritering. Beklager, hvis pressemeddelelsen blev opfattet på en anden måde, end den var tænkt, men vil ikke trække den tilbage. Alle kunne have sendt en pressemeddelelse ud.

Kirsten la Cour: Vil gerne have et signal fra Skoleforeningen på, at de godt kan forstå, at andre kan opfatte pressemeddelelse som en sten, der er dumpet ned i et farvand, der ellers har været præget af et tillidsfuldt samarbejde om at nå til et mål, hvilket ikke altid har været nemt.

Viggo Jacobsen: Vi har nu alle forstået, hvad der er blevet sagt og vil gerne videre med dagsordenen og ikke spilde mere tid på en pressemeddelelse.

Jon Hardon Hansen påpeger igen, at pressemeddelelsen var forkert, idet man var blevet enig om formuleringen "visse repræsentative opgaver". Kan ikke se, hvordan vi skal komme videre, hvis der ikke kommer en eller anden form for rettelse hhv. beklagelse fra Skoleforeningens side.

Jens A. Christiansen:

1. forslag til konklusion: Der er udtalt kritik af Skoleforeningens pressemeddelelse forud for Samrådsmødet af de ovennævnte grunde. Formandskredsens udkast går ind i en høringsfase i de enkelte organisationer, og formandskabet indkalder formandskredsen til et møde efter nytår for evt. at få sat nogle ting på plads. Stiler efter, at den nye samarbejdsaftale godkendes på mødet den 22. marts 2016. Samrådet kommer med en fælles pressemeddelelse efter præsentationen af udkastet på mødet i dag.

Martin Lorenzen: Det bør drøftes hér. Det er lidt absurd. Hvem skal pressemeddelelsen sendes til? Flensborg Avis er jo til stede. Forventede, at man i dag gennemgik de fremskridt, der er opnået. Synes udkastet er rigtigt godt og ærgres sig over, at man bruger så megen tid på en pressemeddelelse. Offentlighedens indtryk er nu igen, at vi er uenige.

Jens A. Christiansen:

2. forslag til konklusion: Formandskredsens udkast går ind i en høringsfase i de enkelte organisationer, og formandskabet indkalder formandskredsen til et møde efter nytår for evt. at få sat nogle ting på plads.

Flemming Meyer og Udo Jessen kan ikke se nødvendigheden af et nyt møde i formandskredsen.

Jens A. Christiansen fastholder, at SSF har behov for at få drøftet, hvordan forslaget skal tolkes.

Udo Jessen spørger, om det betyder, at der sættes spørgsmålstegn ved det formandskredsen blev enige om mandag aften og tager det op igen i januar?

Kirsten Asmussen: Det betyder, at vi drøfter, om vi har den samme forståelse af det, vi er blevet enige om. At vi virkelig er klar over, hvad der menes med "visse repræsentative opgaver". Der er behov for, at vi alle har den samme forståelse.

Udo Jessen: Opgaven i Samrådet er at styrke diskussionen, at styrke debatten, og man må have lov til at have forskellige holdninger på de enkelte områder. Vi har netop i det sidste år arbejdet på at få mere åbenhed, mere debat. Vi har styrelsesmøde den 15. december og kan kun anbefale styrelsen at sige god for udkastet.

Peter Lynggaard Jacobsen mener ikke, der er brug for et møde i formandskredsen i januar. Kan gå ind for konklusionen, at der er udtalt kritik af Skoleforeningens pressemeddelelse. Dette er Udo Jessen og Flemming Meyer enige i.

Jon Hardon Hansen synes stadig, der er et åbent spørgsmål, idet der i pressemeddelelsen står noget, der ikke står i udkastet. Dette må ryddes af vejen, inden vi kan komme videre.

Udo Jessen citerer fra udkastet pkt. 8:

Følgende opgaver for Samrådet udføres efter aftale med formandskabet:

- Mødetilrettelæggelse og forberedelse af dagsordenspunkter
- Løbende information
- Opfølgning på møderne
- Koordinering af oplæg til drøftelse og beslutning i Samrådet
- Planlægning og gennemførelse af konferencer og besøg
- Protokol
- Repræsentative opgaver

Der er da ikke noget forkert i, at jeg glæder mig over, at dette punkt er med.

Jens A. Christiansen henviser til pkt. 4. Konstituering og formandskab, hvor der står:

- Formandskabet forbereder og efterbehandler Samrådets møder samt koordinerer varetagelsen af opgaver af fælles interesser mellem møderne, herunder visse repræsentative opgaver.

I pkt. 8 er en opremsning af sekretariatets opgaver, der udføres efter aftale med formandskabet. Der er to tolkninger af det repræsentative. I pkt. 4, der er en overordnet beskrivelse af formandskabet opgaver, står "visse". Her har vi kunnet finde et kompromis, hvorfor det er ukorrekt at udelade "visse".

Udo Jessen: Har lyttet og accepterer, at pressemeddelelsen ikke har fået samme forståelse, som den var skrevet i. Accepterer, at vi nu har brugt en del tid på det men bør ikke bruge mere, vi kommer ikke videre.

Jon Hardon Hansen spørger, om alle nu skal udsende en egen pressemeddelelse. Dette var ikke meningen, det er et fælles stykke papir, vi i solidaritet har kæmpet for. Alle har vundet og tabt. Det er meget uheldigt, at vi ikke runder arbejdet af i fællesskab, at Skoleforeningen går egne veje, lige som ved høringssvaret til Sydslesvigloven.

Jens A. Christiansen:

- **Endelig konklusion: Der er udtalt kritik af Skoleforeningens pressemeddelelse forud for Samrådsmødet, hvilket er blevet gennemdrøftet. Formandskredsens udkast går ind i en høringsfase i de enkelte organisationer.**

7. Foreningernes og institutionernes tilbagemelding på arbejdet i arbejdsgruppen til styrkelse af det folkelige arbejde og fællesskabet

Jens A. Christiansen: Det drejer sig om det såkaldte "integrationsarbejde", et papir, som blev afleveret for mange måneder siden. Dette oplæg med henblik på styrke dansk sprog, identitet, mindretalsbevidsthed etc. skulle drøftes i de enkelte organisationer og institutioner.

Jon Hardon Hansen: Vi har drøftet papiret på et klausurmøde i 2015, og der er fuld opbakning fra hovedstyrelsens side til at gå videre med visionspapiret. Disse visioner må nu konkretiseres, for at de kan implementeres og omsættes i vores mindretalsliv og -hverdag. Vi kommer vel ikke uden om at nedsætte en arbejdsgruppe under Samrådet, der skal udforme visionspapiret i detaljer.

Jens A. Christiansen:

- **Konklusion: Sekretariatet beder alle organisationer udpege en repræsentant til en arbejdsgruppe for at følge op på emnet.**

8. Orientering om implementeringskonference vedr. rammekonventionen i Berlin 26. november 2015

Martin Lorenzen: Implementeringskonferencen gennemføres en gang årligt i Berlin. Det er et sted, hvor indenrigsministeriets og mindretallenes repræsentanter mødes for at drøfte statusrapporten til Europarådet, som afleveres hvert 3. år. Man ser på mindretallenes situation i Tyskland. Sidste år udgav den tyske stat en statsrapport, hvor mindretallene får lov at komme med deres kommentar, og i år drøftede man så Europarådets stillingtagen til Tysklands stillingtagen, og en repræsentant fra Europarådet deltog i mødet. Det største problem så man i mediesituationen, at dansk og frisisk næsten ikke optræder i de tyske medier. Da sorberne har et forbilledligt system med både sorbisk radio og TV havde man til dette punkt inviteret sorbernes "Rundfunkdirektor" for at præsentere, hvad der er muligt. Via MDR sendes hver uge flere timers udsendelser, hvor man tager aktuelle emner op på sorbisk med tyske undertekster. Vi har jo de samme ønsker, og man havde også inviteret direktøren for Landesmedienanstalt Schleswig-Holstein med, men han er kun ansvarlig for de private radio- og TV-sendeflader. Problemet er jo, at NDR ikke bringer nok udsendelser på dansk og frisisk. Han understregede, at man fra lovgivningens side godt kan stille krav til de "öffentlich-rechtlichen", som man også gør det ved de private kanaler. Der er netop blev udstedt to nye licenser, en på Sild og en her i Flensborg, og der har landet stillet krav

om et vist antal minutters udsendelser på dansk, frisisk og plattysk. Det samme kunne man godt kræve overfor NDR, men udfordringen er, at der er en kontrakt mellem 5 delstater, så det vil ikke være så nemt. Alle, mindretallene og Europarådets repræsentant men også Renate Schnack og Hartmut Koschyk er enig i, at der skal ske noget og man vil prøve at sætte nogle ting i gang. Samtidig ved vi også, at landsregeringen har sat nogle ting i gang. Det ville være godt, hvis vi kunne få en mindretalsrepræsentant ind i NDR Rundfunkrat og via den vej ændre noget. Det er en langvarig proces, og man vil tage det op igen til næste år.

9. Status på arbejdet i styregruppen og kommunikationsnetværket

Jens A. Christiansen informerer om, at styregruppen og sekretæren for nylig holdt et møde med kommunikationsnetværket. Udgangspunktet var, at Skoleforeningen via samarbejdet i kommunikationsnetværket har søgt 3,1 mill. kr. i støtte til et kommunikationsprojekt med fokus på at udvikle oplevelsespakker inden for en lang række forskellige områder, som besøgende nordfra kan rekvirere. Det kan f.eks. dreje sig om lejrskoleophold, museumsbesøg og alt muligt andet. Projektet skal løbe over tre år og nyder fremme og støtte fra alle foreninger. På mødet drøftede man også forventningerne til kommunikationsnetværket. Der var forskellige forventninger; fra SSF's side mangler man stadigvæk initiativer og indsatsområder på det mediale felt, altså at man finder de gode historier og formidler dem videre til den danske medieverden. Det er stadig for os stadigvæk det primære, og forklaringen på, at det ikke sker i det omfang, nogle af os godt kunne ønske, hæftes sammen med, at Sydslesvigudvalget gav afslag på vores ansøgning om ansættelse af en journalist som projektmedarbejder, der skulle implementere kommunikationsstrategien fra Bysted. Alligevel bør man holde fokus på dette arbejde, så der ikke kun løses skrivebords-kommunikationsmæssige opgaver, men at man er medieoffensiv. Der var dog også andre synspunkter. Det var et godt møde, og næste gang vil Grænseforeningen via deres nye informationschef kunne gå mere aktivt ind i arbejdet. Vi aftalte, at kommunikationsudvalgets logbog over det udførte arbejde udsendes til Samrådets medlemmer.

Jens A. Christiansen spørger, om det er i orden, at Daniel Dürkop, der ikke er medlem af Samrådet, får ordet. Ingen protester.

Daniel Dürkop: Kommunikationsudvalget har siden man påbegyndte arbejdet i maj 2015 afholdt 7 møder. Indtil nu har man kun placeret 2 historier i danske medier, én om "Grøn Dag" under friluftsrådet, samt en artikel i Jyllands-Posten om, at DR bragte noget om bibliotekets udstilling om børne-TV. Ellers arbejder man med en overgangsfolder om Sydslesvig samt en hel ny folder, hvor de danske foreninger i Sydslesvig præsenteres. Man har været lidt inde over Kulturnatten, dialogmøderne i Skoleforeningen, hvor alle nyansatte i mindretallet for 2 uger siden via speeddating lærte alle foreninger at kende. Projektansøgningen om oplevelsespakkerne er ikke Skoleforeningens ansøgning, men en fælles ansøgning for alle foreninger.

Jens A. Christiansen præciserer, at når SSF har ansvar for nogle begivenheder, f.eks. Kulturnatten eller en sydslesvigfolder, drøftes dette selvfølgelig i kommunikationsnetværket, men ejerskabet og ansvaret ligger i den organisation, der har det som kerneområde.

10. Eventuelt

Kirsten la Cour orienterer om, at SSF's tilsluttede organisationer den 27. januar 2016 inviteres til møde om den nye samarbejdsaftale.

Kirstin Asmussen: Fra 1. januar 2016 overtager Peter Lynggaard Jacobsen posten som formand for Samrådet og Udo Jessen posten som næstformand. I denne sammenhæng en stor tak til Jens og Jette for samarbejdet. Tak til alle for tilliden. Det er en stor mundfuld, når man som ny formand for en organisation straks bliver formand for Samrådet.

Alle ønskes en glædelig jul og et fredfyldt nytår.

Mødet slutter kl. 19.35

18. december 2015 JAC/jh